

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 16. Mortaliter haud dubiè peccat Minister, Sacramentum
quodcumque administrans cum conscientia peccati mortalis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

fit, non obstante sua distractione, ut interrogatus, num velit Sacramentum conferre? sincerè respondeat affirmativè. Tunc enim non minus in praxi certus est, quòd humano modo pergat in sacramentali ministerio, quàm quòd humano modo pergat in exercitio aliarum actionum humanarum, quas simili modo cum mentis distractione peragit. Et tantò minus esse debet in praxi sollicitus, num in ipso manserit, vel non manserit subtilis illa intentio & volitio actualis, quantum minus eam percipere potest, ut fatentur assertores ipsius. Cum ad nihil servire possit sollicitudo de re imperceptibili, nisi ad infructuosam seu inanem capitis vexationem, nec certitudo sua intentionis pendere possit à permanentia illius attentionis & volitionis imperceptibilis, de qua nulla haberi potest certitudo.

CAPUT XVI.

Mortaliter haud dubiè peccat Minister, Sacramentum quocumque administrans cum conscientia peccati mortalis.

157 **P**robatur 1°. ex Levit. 21. ubi vel ipsis Sacerdotibus veteris Testamenti vetitum erat, maculatos accedere ad altare, ibique sacrificia & oblationes offerre: *Sacerdos... qui habuerit maculam, non offeret panes Deo suo... non accedet offerre oblationem Domino.* Si id vetitum erat in veteri Testamento, quantum magis in novo? Et cui attendenti materia gravitatem dubium esse potest, inhibitionem illam esse sub mortali: cum lex divina in materia gravi nunquam non obliget sub mortali.

158 **2°**. ex Levit. 19. *Sancti eritis, quia ego Sanctus sum.* Et Isa. 52. *Mundamini, qui ferri vasa Domini.* Quanto magis sancti & mundi esse debent Ministri Sacramentorum novæ legis, quibus non umbra & figura gratiæ, Authoritque ipsius, sed vel ipsa grana, vel etiam Author ipse gratiæ continetur?

159 **3°**. ex Isa. ult. ubi figuratè exprimitur, quàm grave peccatum sit, sanctissimam actionem (qualis est sacrificium offerre, vel Sacramentum conferre) non sanctè exercere, sed immundo corde, quasi actio profana esset: *Facinorosus, qui sanctificat mihi vitulum, quasi canem occidat; & qui cogit similitudinem, quasi sanguinem porcinum; & qui offert thus in memoriam; quasi blasphemus.* Refertur can. per Esaiam 1. q. 1.

160 **4°**. ex can. *baptismus* de Consecr. dist. 4. ubi ex Augustino tr. 5. in Joan. dicitur: *Iustus esse oportet tanti iudicis Ministros.*

161 **5°**. ex Gregorio IX. cap. *questum* extrav. de temp. ordin. *Questum est de Sacerdotibus, & aliis Clericis, qui post reatum adulterii, perjurii, homicidii, vel falsi testimonii, bonum rectæ conscientie perdidit.* Respondemus quòd... *si non penituerint, monendi sunt, & sub interminatione divini iudicii obtestandi, ut, in testimonium suæ damnationis, in susceptis ordinibus non ministrent.*

162 **6°**. quisquis sanctitatem Sacramentorum quantum in se est polluit, mortale sacrilegium admittit. Sed quisquis ea ministrat cum conscientia peccati mortalis, eorum sanctitatem quantum in se est polluit: cum ea indignè & valdè irreverenter ministrat, perinde ac si sancta non essent, sed profana, quæ (teste S. Thoma 2. 2. q. 99. a. 3.) *inter res sacras summum locum obtinent.* Ergo mortale sacrilegium committit. Tametsi enim *Sacramenta secundum se ipsa incontaminabilia sint* (ait idem Angelicus Doctor 3. p. q. 64. a. 6.) nihilominus *hoc peccatum pertinet ad irreverentiam Dei, & contaminationem Sacramentorum quantum est ex parte peccatoris.* Ex quo consequens

est, quòd tale peccatum sit ex genere suo mortale, ob gravitatem irreverentiæ. Quam rationem Angelicus Doctor deprompsit ex Augustino l. 2. contra Parmen. c. 13. dicente, quòd Sacramenta mali Ministri, quantum in ipsis est, polluere dicuntur, cum illa impolluta permaneant. Nam *Es de spiritu qui nullo modo potest extinguere, dictum est tamen, spiritum nolite extinguere, id est, quantum in vobis est, nolite sic agere, tanquam conemini spiritum extinguere...* *Es nomen Domini nullo modo pollui potest; & tamen dictum est Amos 2. filius & pater intrabant ad unam puellam, ut polluerent nomen Dei sui.* Sacramentorum verò sanctitatem polluere & violare, sacrilega temeritas est, juxta eundem Augustinum l. 32. contra Faust. c. 14. *Siquis Sacramenta novi Testamenti ausus fuerit sacrilegè temeritate violare, penas divinitus constitutas relictissimo iudicio perfolvet.*

7°. Rituale Romanum iussu Pauli V. editum, 163 præmissa confirmat, de Sacramentis §. 1. dicens, quòd *est Sacramenta ab impuris coquinari non possunt, neque à pravis Ministris eorum effectus impedi, impure tamen & indignè ea ministrantes in aeternæ mortis reatum incurrun.* Sicut & Catechismus Romanus p. 2. c. 1. n. 17. aiens, *Sacramenta impure ministrantibus aeternam perniciem & mortem offerre.*

Nec verò Rituale, nec Catechismus Romanus in eo distinguit ministrantes ex officio, à ministrantibus ex necessitate; nec Ministros ad istud ministerium specialiter consecratos, à non consecratis. Et ratio n. 162. allata probat, etiam non consecratum committere sacrilegium. Quia sicut Minister consecratus peccat graviter contra reverentiam Deo & Sacramento debitam, illud quantum in se est polluendo; ita & non consecratus. Cui etiam reverentia Sacramento debita non permittit Sacramenti sanctitatem polluere. Et idè non solus Minister ad id specialiter consecratus, verùm etiam non consecratus mortaliter peccat, Sacramentum cum conscientia peccati ministrando. Atque ita docent Durandus, Capreolus, Gabriel, Paludanus, Adrianus, Angelus, Navarrus, Cardinalis de Lugo, & alii: licet quoad Ministerium non consecratum dissentiant Scotus, Cajetanus, Sylvester, Bonacina & alii; citantes quidem S. Thomam loco proximè relato ad 3. Sed ibi solùm docet, quòd ministrans ex officio, sive consecratus, in casu necessitatis non peccat baptizando, in casu in quo etiam posset laicus baptizare. Quod verum est quando Minister, sive consecratus, sive non consecratus, ob temporis angustiam moraliter non potest in se sufficientem excitare contritionem, eò quòd proximo extreme periclitanti statim ministrandum sit Baptismi vel Poenitentis Sacramentum. Quo casu excusatur ab irreverentia, si excitato momentaneo dolore, qualem pro temporis angustia excitare potest, necessarium statim ministrat Sacramentum. Cum enim Sacramenta ob salutem hominum instituta sint, in perplexitate, in qua utriusque aequè primò consulti non potest, prius saluti proximi consulendum est, quàm reverentiæ Sacramenti, per contritionem sufficientem ad justificationem.

Extra hanc itaque perplexitatem, Minister, etiam non consecratus, cum conscientia criminis ministrando, mortaliter peccat. Et hoc de consecrato Doctores ferè omnes adèd certum existimant, ut vel ipse Diana, tametsi à Caramuele vocatus *Agnus Dei*, qui tolleret peccata mundi, p. 10. tr. 16. retol. 28. post Turrianum, & Petrum de Ledesma, improbabilem meritò censet contrariam opinionem Hieronymi Liams, tametsi Chronfers in Reg. S. Francisci c. 7. lect. 21. & Marcus Vidal de Ministro Sacram. inquisit. un. n. 69. & 75. eam reputent probabilem.

- 166 Nec tunc solum graviter peccat Sacerdos, dum Eucharistiae Sacramentum indignè conficit, verum etiam, tam ipse, quam Diaconus, dum illud ab alio confectum indignè distribuit. Ita S. Thomas in 4. dist. 5. q. 2. a. 2. Quia Sacramentum, Sacramentorum omnium sanctissimum, quantum in se est pollutum, & indignè tractat, dum illud tangere & dispensare non veretur in statu, in quo scit se Christi hostem, diaboli mancipium, laesaeque divinae Majestatis reum; longè proinde magis indignum contrectare Christum, & proximè ministrare in mensa ipsius, quam reus laesae regiae majestatis, qui se Regis hostem constituit, & capitalibus hostibus Regis mancipavit, indignus sit Regem contrectare, & in mensa Regis proximè ministrare. Unde mirum est nonnullos Noviores talem non damnare nisi de peccato veniali.
- 167 Cento etiam cum Navarro, Sylvestro, Angelo, Merbesio, Boudario, Farvacio, Diaconum cum conscientia peccati mortalis exequentem quod tui ordinis est in sacrificio Missae, reum esse peccati mortalis, tametsi plerique Recentiores contradicant. Tum quia id planè significat S. Thomas in 4. dist. 24. his verbis: *Quiaquid homo, quod sibi competit ex ordine, facit indignè, quod justum est injustè exequitur, ac propterea mortaliter peccat.* Tum quia etiam Gregorius IX. vehementer idipsum indicat supra n. 161. Tum denique quia ministerium Diaconi, assistentis Sacerdoti in sacrosancto Missae sacrificio, est functio sacra, Sacerdoti proxima, & in persona Christi exercita, tanti momenti semper habita in Ecclesia, ut ad illam Apostoli in Actis c. 6. eligi non voluerint, nisi viros plenos Spiritu sancto & sapientia, & Augustinus epist. 140. nihil esse in hac vita laboriosius, periculosius, difficilius, Episcopi, aut Presbyteri, aut Diaconi officio. Item nihil eo apud Deum miserius, & damnabilius, si perfundè agatur. Tanti igitur momenti functio tam sancta, sanctè peragenda est, nec persona Christi nisi sanctè exhibenda, in cujus persona Diaconus in Missa Evangelium cantat. Cùmque obligatio ista proportionata sit sanctitati gravitatisque istius functionis; igitur est obligatio gravis. Quod & gravis ultionis paradigmata Deus declarasse videtur. Cum enim impudicus Diaconus omnem de nocte lasciviam cum scorto exercuisset, die autem insequente officium Diaconale solemniter obiret; aranea è laqueari sese ter demittens, tertii vice illum pupugit, atque enecavit, prout ex speculo exemplorum dist. 9. exemplo 110. refert Cardinalis de Lugo disp. 8. de Sacram. in genere.
- 168 Ob consimilem rationem Episcopus graviter prohibetur ad sacras functiones Episcopales, benedictionis Chriftimatis, consecrationis Altarium, & similes, utpote permagni momenti in Ecclesia, non accedere nisi sanctè. Ita Cardinalis de Lugo loco citato n. 156. loquens de Episcopali benedictione Chriftimatis, oleique infirmorum. De functione Subdiaconi, utpote sacra, & magni etiam momenti, idem censent Navarro, & alii proximè relati, tametsi id minus certum sit, quam de functione Diaconi.
- 169 Similiter Concionator, qui ex officio praelationis, vel ex commissione praelationem habentis praedicat verbum Dei, graviter peccat, verbum Dei praedicando cum conscientia gravis sceleris. Quia verbo Dei, & Spiritui sancto per ipsum loquenti, gravem irreverentiam facit, de qua graviter conqueritur Spiritus sanctus Psal. 49. *Peccatori autem dixit Deus... quare tu enarras justitias meas, & assumis testamentum meum per os tuum... arguam te, & statuum contra faciem tuam.* Sicut & Apostolus Rom. 2. *Qui alium doces, teipsum non doces; qui praedicas non furandum, furaris; qui dicis non mœchandam, mœcharis; qui abominaris*

idola, sacrilegium facis: qui in lege gloriaris, per pravaricationem legis Deum inhororas. Prædicas poenitentiam impenitens, humilitatem superbus, castitatem impudicus, virtutem vitiosus, criminaque in aliis reprehendis & judicas, quæ ipsemet committis. *In quo autem judicas alterum, teipsum condemnas. Eadem enim agis quæ judicas.* Et ea quidem reprehendis & judicas, ut speciale organum Spiritus sancti, qui, teste Christo, per Prædicatorem Evangelii loquitur: *non enim vos estis qui loquimini, sed Spiritus Patris vestri qui loquitur in vobis.* Est autem gravis irreverentia in Spiritum sanctum, fungi officio specialis organi & præconis ipsius, in eo statu, in quo planè indignus es, per quem loquitur Spiritus sanctus. Ita S. Thomas in 4. dist. 19. q. 1. a. 2. in solutione q. 2. ad 4. Cajetanus 3. p. q. 64. a. 6. in respons. ad 1. Navarrus in Enchiridio. Joannes Wiggers ad q. 64. S. Thomæ a. 6. Franciscus Farvaci de Sacram. in gen. c. 6. q. 7. §. 3. Jacobus Boudartius Manual. Theol. to. 3. tr. 1. de Sacram. in genere §. 4. q. 6. Merbesius Summ. Christ. p. 3. q. 15. resol. 4. Favetque vehementer Augustinus l. 3. contra Petil. c. 56. ubi eandem conscientiae manducem in annuntiante verbum Dei requirit, atque in Sacramento ministrante.

Sed quid de exerecente, malo in statu, functione minorum ordinum, Acolythi, Lectoris, Ostiarii? Respondeo cum Doctoribus ferè omnibus non videri graviter peccare: cum functiones istæ ab Ecclesia non videantur haberi sacrae (ut patet ex eo quod passim exerceantur à Laicis mercede conductis, & Religiosis non tonsuratis, nec minoribus ordinibus initiatis) & minorum ordinum illorum officia respectu sacri ministerii censentur imperfecta, ut observant Toletus, Sylvius, &c.

Specialis tamen difficultas est de functione Exorcistæ: quia gravis irreverentia videtur, velle in nomine Christi effugare diabolum, cujus sponte manes captivus & mancipium; item in eodem nomine velle imperare illi, cujus imperio & tyrannidi voluntariè te subdis. Cùm prius ejicere debeas ex tuo corde, quem ejicere vis ex alieno corpore, juxta illud Pontificalis Romani in ordinatione Exorcistæ: *Ne illis succumbatis, quos ab alio vestro ministerio effugatis...* Tunc enim rectè in aliis demonibus imperabis, cùm prius in vobis eorum multimodam nequitiam superaveritis.

An peccet mortaliter Sacerdos in statu peccati mortalis confessiones audiens? Negant Cardinalis de Lugo ubi supra n. 159. & 160. Jacobus Marchantius in resol. pastor. tr. 1. c. 4. n. 3. Gobat de Sacram. in genere tr. 1. n. 55. modo contritionem elicit ante absolutionem. Sed conformiter ad præmissa affirmandum videtur: eò quod Sacerdos non solum absolvendo, verum etiam confessiones sacramentales audiendo, Christi personam sustineat, functionemque sacramentalem permagni in Ecclesia momenti exerceat.

CAPUT XVII.

Minister sibi conscius peccati mortalis, tenetur sacramentaliter confiteri, priusquam Sacramentum quodcumque administraret, si Confessarii copia non desit, & necessitas statim succurrendi proximo extreme periclitanti non obstat.

ITa sentio cum Catechismo Romano, Synodisque Cameracensi, Atrabatenfi, & Iprensi, n. 178. referendis. Molano tr. 1. de poenitentia c. 9. Adriano in 4. de confess. con. 8. Jacobo Bajo lib. institut. c. 29. Farvacio ubi supra q. 6. Authore conferentiarum eccles. Diocesis Lexovient. p. 3. conf. 3. q. 2. sub finem, Francisco Geneto Theol. Moral.